

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: **S. I.**
st. přísl. X
t. č. pobytem X

zast. Mgr. Josefem Kameníkem, advokátem,
sídlem Palackého 1299/25, Jihlava

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra,**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 30. 10. 2024, č. j. OAM-777/ZA-ZA11-K11-2024,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

- IV. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Josefu Kameníkovi, advokátovi se sídlem Palackého 1299/25, Jihlava, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 17 463 Kč, která je splatná ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Krajského soudu v Brně.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobce se domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalobce se domáhal zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného s tím, aby soud po jeho zrušení věc vrátil zpět žalovanému k dalšímu jednání.

II. Žaloba

2. Žalobce především namítal, že použité informace o zemi původu nejsou aktuální. Žalovaný rovněž porušil § 3 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) a § 12 zákona o azylu. Žalobce splňuje azylový důvod uvedený v § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť žádost podal z důvodu pronásledování kyrgyzskými tajnými službami za uplatňování politických práv a svobod. V pohovoru podrobně uvedl obavy a nebezpečí, které mu hrozí. Nesouhlasí se způsobem, jakým žalovaný hodnotil relevantní skutečnosti, tj. jaké závěry dovodil z jeho výpovědi a ze shromážděných informací o politické a bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv v Kyrgyzské republice. Podle názoru žalobce skutečnosti uvedené v žádosti o mezinárodní ochranu a ve výpovědi obsahují dostatek skutečností prokazujících pronásledování, jemuž byl vystaven. Jeho tvrzení pak nebyla ze strany žalovaného vyvrácena.

III. Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný ve svém obsáhlém vyjádření popřel oprávněnost námitek uvedených žalobcem. Zdůraznil, že pronásledování kyrgyzskými tajnými službami žalobce uvedl až v žalobě, a to navíc zcela bez odůvodnění. Dále uvedl, že snahu zůstat v ČR a legalizovat si pobyt pomocí žádosti o mezinárodní ochranu rozhodně nelze podřadit k taxativně vyznačeným důvodům podle zákona o azylu. Dále podrobně odůvodnil, proč nelze případ žalobce podřadit pod důvody pro udělení azylu dle § 12 či 14, případně udělení doplňkové ochrany.

IV. Replika žalobce

4. Žalobce v replice především uvedl, že rozhodnutí žalovaného je předčasné a podklady shromážděné pro rozhodnutí jsou nedostatečné. Žalovaný vycházel při posouzení bezpečnostní a politické situace v Kyrgyzstánu zejména z Informace MZV ČR, č.j. 101795-6/2024-MZV/LPTP ze dne 30. 1. 2024, Informace OAMP: Kyrgyzstán – bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 13. 3. 2024 a výroční zprávy Human Rights Watch 2024: Kyrgyzstán. Žalovaný neshledal naplnění důvodů ve smyslu § 12

popř § 14 a zákona o azylu směrem k žalobci právě s poukazem na skutečnost, že Kyrgyzstán je aktuálně bezpečnou a stabilní zemí. Dané závěry jsou podle názoru žalobce v rozporu s reálnou situací v Kyrgyzstánu. Žalobce zde odkázal na článek, který popisuje aktuální situaci v zemi – „*Postsovětský ostrov demokracie osekává svobody a mění se na malé Rusko*“ ze dne 24. 10. 2024, publikovaný na internetovém serveru Seznam Zprávy. V článku je zmíněno, že za poslední roky se svobody v Kyrgyzstánu utahovaly, v rozsáhlých vlnách vláda zakročila proti svobodné opozici a přibylo případů vězněných novinářů a aktivistů. Postupně pak Kyrgyzstán převzal některé praktiky od regionální velmoci (Ruská federace) a jeho legislativa dnes připomíná tu ruskou.

V. Jednání před soudem

5. Právní zástupce žalobce při jednání především odkázal na písemná podání. Zdůraznil, že bezpečnostní situace se v Kyrgyzstánu zhoršila a žalobce se rovněž významně dotknul Kyrgyzsko-Tádžický konflikt. Kyrgyzstán opustil z důvodu tíživé situace.
6. Žalobce pak k dotazu soudu, že podle skutečnosti uvedené v žalobě byl pronásledován kyrgyzskými tajnými službami za uplatňování politických práv a svobod uvedl, že měl dluh ve výši 30 tis USD, půjčil si od známých, přičemž neměl možnost dluh vrátit zpět a věřitelé mu začali po několika měsících vyhrožovat. Proběhl přitom drobný konflikt mezi ním a věřitelem, následně odjel z Kyrgyzstánu do Polska. V Kyrgyzstánu čelil vyhrožování. K politickým důvodům nemohl nic konkrétního říct. Rovněž nemůže říct, že by ho pronásledovaly tajné bezpečnostní složky. Dále uvedl, že se narodil v Tádžikistánu, dokončil zde školu a přestěhoval se do Kyrgyzstánu, kde přijal občanství. K dotazu jeho právního zástupce ohledně Kyrgyzsko-Tádžického konfliktu žalobce uvedl, že do 18 let žil v pohraniční oblasti mezi Tádžikistánem a Kyrgyzstánem. V 18 letech přijal občanství Kyrgyzstánu a z důvodu konfliktu se spolu s rodiči přestěhoval do Kyrgyzstánu. Jejich dům zůstal v Tádžikistánu a již ho nemohli prodat ani pronajmout. V Kyrgyzstánu měl spíše nepříjemný pocit, neboť se jej lidé vyptávali a vyzvídali důvody ohledně opuštění Tádžikistánu.
7. Žalovaný se jednání nezúčastnil.
8. Soud provedl při jednání dokazování článkem „*Postsovětský ostrov demokracie osekává svobody a mění se na malé Rusko*“ ze dne 24. 10. 2024, publikovaný na internetovém serveru Seznam Zprávy.

VI. Posouzení věci krajským soudem

9. V souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s.ř.s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání. Při posuzování věci měl přitom na zřeteli čl. 46 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), který zakotvuje povinnost členských států zajistit pro žadatele o mezinárodní ochranu účinný opravný prostředek. Dle odst. 3 tohoto ustanovení pak lze za účinný opravný prostředek považovat pouze takový prostředek, který zabezpečuje „úplné a ex nunc posouzení jak

skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU[.]“ Je tak povinností krajského soudu přihlížet v řízení i k případným novým skutečnostem, ačkoliv nemohly být žalovanému správnímu orgánu v době jeho rozhodování známy.

10. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.
11. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že *mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle ustanovení § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.*
12. Podle ustanovení § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
13. Podle ustanovení § 2 odst. 4 zákona o azylu se pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se podle ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem (...) nebo soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát (...) nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou. Podle ustanovení § 2 odst. 7 stejného zákona pronásledováním nebo vážnou újmou není, pokud se obava cizince z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na část území státu, jehož státní občanství má (...) a může-li cizinec bezpečně a oprávněně odcestovat do jiné části státu, do ní vstoupit a v ní se usadit, a pokud s přihlédnutím k situaci v této části státu a k jeho osobní situaci v této části státu a) nemá odůvodněný strach z pronásledování ani nejsou dány důvodné obavy, že by mu zde hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, nebo b) má přístup k účinné ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmou.
14. Soud předně odkazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 – 41, rozsudek ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003 – 47, usnesení ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014 – 48, či rozsudek ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 Azs 214/2016 – 32), z níž vyplývá, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel o udělení mezinárodní ochrany. Břemeno tvrzení stíhá žadatele o udělení mezinárodní ochrany a správní orgán tedy nemá povinnost hodnotit v řízení jiné skutečnosti než ty, které uvádí žadatel, či za něj azylově relevantní důvody dokonce domýšlet. Žalobce v žádosti ze dne 14. 6. 2024 především uvedl, že před měsícem ho zastavila policie a byla mu udělena povinnost opustit území ČR. Žalobce nechtěl území opustit a začal zjišťovat možnosti,

přičemž od známých se dozvěděl o možnosti požádat o mezinárodní ochranu. V Kyrgyzstánu nemá jeho rodina vlastní bydlení. Vlastní dům měli v Tádžikistánu, který však nemohli prodat, neboť tam není klidná situace. Proto jel do EU, aby si vydělal peníze na bydlení. Jiné problémy v zemi původu neměl. Pouze problémy s bydlením. Další důvody pro udělení mezinárodní ochrany nemá. V rámci pohovoru z téhož dne zejména uvedl, že nejprve pobýval v Maďarsku, kde pracoval v továrně na výrobu součástek do automobilového průmyslu. Pracoval ve výrobě a ve skladě balil výrobky. V Maďarsku nevydělával tolik, kolik chtěl, aby si vydělal peníze na dům v zemi původu. V ČR má známé, kteří mu doporučili, aby přijel. V rámci doplňujícího pohovoru dne 12. 8. 2024 žalobce zejména uvedl, že o mezinárodní ochranu žádá, neboť v zemi původu má dluhy a nemá kde bydlet. Žalobce žil v Tádžikistánu, kde byl před dvěma lety vojenský konflikt, a proto se museli přestěhovat do Kyrgyzstánu. V Kyrgyzstánu pak žil společně s rodiči a sourozenci. V Kyrgyzstánu si pronajímají byt a žijí zde společně. Dům v Tádžikistánu nemohou kvůli tamní situaci pronajmout ani prodat. Jeho rodina má v Kyrgyzstánu potíže s bydlením. Žalobce navíc musí zaplatit 20 000 USD. Zaplatil 10 000 USD soukromé firmě, aby mu postavila dům. Firma je v likvidaci a žalobce nemá ani dům a ani peníze. 10 000 USD si přitom půjčil. Dále uvedl, že v roce 2016 dostal státní občanství Kyrgyzstánu, studoval tam a má kyrgyzskou národnost. Od roku 2020 se už do Tádžikistánu nedostanou. Peníze si půjčil od známého v Kyrgyzstánu před rokem 2020, přičemž dle ústní dohody, pokud dostanou dům, tak měsíčně bude splácet půjčku (jak bude vydělávat, jak bude moci splácet). V zemi původu neměl žádné problémy s policií, bezpečnostními orgány, soudy ani jinými státními orgány. Dále zmínil problém bratra, který chodí hrát do kasína, a má dluhy. Rovněž uvedl, že dluh je potřeba zaplatit a věřitelé jej již začínají upomínat o vrácení. Nejprve pracoval v Maďarsku, koncem listopadu 2023 začal pracovat v ČR. Asi v březnu nebo dubnu 2024 jej chytila policie a dostal vyhoštění. Vypτάval se, jak to zařídít, přičemž se dozvěděl o možnosti požádat o azyl. V ČR se živí brigádami, na stavbách, v zásilkovně jako kurýr. Peníze má půjčené od několika lidí z vesnice. Závěrem uvedl, že si potřebuje legalizovat pobyt, aby tu mohl vydělat peníze a splatit dluh. Pokud by v ČR rok nebo dva roky pracoval a splatil dluh, tak by se mohl v pohodě vrátit do Kyrgyzstánu. Věřitelé vědí, že pracuje v Evropě a vydělává peníze na splacení dluhu. Minulý rok několikrát zaplatil několik tisíc dolarů. Žalobce byl rovněž seznámen s podklady řízení a bylo mu umožněno, aby se k nim vyjádřil, případně je doplnil. Žalobce se k podkladům nevyjádřil a ani nepožadoval jejich doplnění. Žalobce měl tedy v průběhu správního řízení možnost uvést vše, co považuje za relevantní z hlediska udělení mezinárodní ochrany. Byl s ním veden pohovor a byl poučen o povinnosti uvést pravdivě a úplně všechny skutečnosti nezbytné pro úplné zjištění podkladů pro vydání rozhodnutí. V žalobě bylo uvedeno, že byl žalobcem pronásledován kyrgyzskými tajnými službami za uplatňování politických práv a svobod. Soud se při jednání na tuto skutečnost žalobce dotazoval. Žalobce při jednání uvedl, že nemůže nic konkrétního uvést k tomu, že uplatňoval politická práva a svobody. Rovněž zmínil, že nemůže uvést, že byl v Kyrgyzstánu pronásledován tamními tajnými bezpečnostními složkami za uplatňování politických práv a svobod. Soud proto jeho žalobní tvrzení v tomto směru nepovažoval věrohodné, neboť žalobce ani nesdělil, že by skutečně v Kyrgyzstánu uplatňoval politická práva a svobody, či byl dokonce z tohoto důvodu pronásledován tajnými bezpečnostními složkami. Soud se proto tímto tvrzením ani dále nezabýval, neboť žalobce v tomto směru nesplnil svou povinnost tvrzení.

15. Ve vztahu k tvrzeným důvodům žalobce soud uvádí, že podle setrvalé judikatury Nejvyššího správního soudu nelze ekonomické důvody žádosti o mezinárodní ochranu považovat za hrozbu pronásledování či vážné újmy ve smyslu § 12, resp. § 14a zákona o azylu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003-64, ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003-65, či ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003-54). Mají-li ekonomické důvody žádosti nabýt relevance i z hlediska mezinárodní ochrany, musí k nim přistoupit další okolnosti, například musí ekonomické problémy žadatele ohrožovat existenčně a zároveň k nim dochází z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, tj. z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2008, č. j. 5 Azs 60/2008-69, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2023, č. j. 10 Azs 321/2022-26). Tak tomu v posuzovaném případě nebylo. Jde-li o případné potíže s věřiteli, tak žalobce ani při pohovoru neuváděl, že by se splacení dluhu domáhali např. vyhrožováním, fyzickými útoky či jiným nelegálním způsobem. Soud k tomu pro úplnost dodává, že pronásledování i vážná újma může hrozit také ze strany soukromých osob, ale bude tomu tak v zásadě pouze za situace, že se postižená osoba obrátí s žádostí o pomoc nejprve na vnitrostátní orgány v zemi původu (není-li zjevné, že tyto orgány nejsou schopny či ochotny účinnou ochranu poskytnout), a ty neučiní přiměřené kroky k zabránění vážné újmy nebo pronásledování (rozsudek NSS ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 - 57, usnesení NSS ze dne 21. 10. 2009, č. j. 5 Azs 44/2009 - 73). Z judikatury Nejvyššího správního soudu taktéž vyplývá, že subjektivní nedůvěra vůči vnitrostátním orgánům neodůvodňuje rezignaci na využití ochrany státu (usnesení NSS ze dne 25. 7. 2013, č. j. 5 Azs 11/2012 - 23). Toto nelze po stěžovateli žádat pouze tehdy, pokud informace o zemi původu ukazují opodstatněnost takové nedůvěry (rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, č. 1749/2009 Sb. NSS). Soud k věci dále uvádí, že rovněž nelze přehlédnout, že případné problémy se soukromými osobami, které domáhaly vrácení dluhu, nebyly zapříčiněny důvody pro azylové řízení významnými, tedy pronásledováním z důvodu rasy, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávané politické názory (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 7/2003 - 60, dostupný na www.nssoud.cz). Soud neshledal důvod se od těchto závěrů ve vztahu k žalobci odchýlit. Žalobce veřejně činný v Kyrgyzstánu nebyl, potíže s jeho státními orgány rovněž nikdy neměl. Na základě takto uvedených skutečností nelze v žádném případě tvrdit, že by žalobce byl v zemi pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, což by zakládalo důvod pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Nepříznivá ekonomická situace pak nemůže odůvodnit udělení mezinárodní ochrany. Problémy se soukromými osobami, které však ani nedosahovaly intenzity pronásledování nebyly zapříčiněny důvody pro azylové řízení významnými, tedy pronásledováním z důvodu rasy, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávané politické názory, ale snahou o vrácení dlužné částky. Soud dále odkazuje i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, podle jehož právního závěru „*obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu hrozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu*“. V rozsudku

ze dne 24. 2. 2005, č. j. 8 Azs 13/2005 - 41, Nejvyšší správní soud dospěl k právnímu závěru, že „i kdyby byl žadatel o udělení azylu na veřejnosti ze strany věřitele vyzván k uhrazení dluhu či jinak pronásledován, nejedná se o akt související s uplatněním stěžovatelova politického práva na svobodu shromažďování (§ 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.).“

16. Žalobce v replice odkazoval a citoval z článku „*Postsovětský ostrov demokracie osekává svobody a mění se na malé Rusko*“ ze dne 24. 10. 2024, publikovaný na internetovém serveru Seznam Zprávy. Z něj však plyne, že potíží čelí přední opoziční politici, významní lidskoprávní aktivisté, novináři a další osoby, které se zabývají korupčními kauzami a volbami. Žalobce však netvrdil, že by patřil do této skupiny osoby. Soud v této souvislosti odkazuje na závěry formulované již v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004 - 79, podle nichž „skutečnost, že v některé zemi existuje autoritářský a nedemokratický režim, který v mnoha případech pošlapává lidská práva, však neznamená, že kterýkoliv občan takové země je tomuto negativnímu vlivu přímo nebo zprostředkovaně vystaven.“ Pokud tedy žadatel o mezinárodní ochranu žádnému pronásledování nebo diskriminaci z azylově relevantních důvodů vystaven není (resp. nemůže mít z takového pronásledování nebo diskriminace odůvodněný strach), nebo takové skutečnosti ani netvrdí, pak přes skutečnost, že pochází ze země, která je výše uvedeným způsobem problematická, nesplňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu. V posuzovaném případě přitom žalobce v řízení o mezinárodní ochraně uvedl, že důvodem podání žádosti je zejména jeho nepříznivá ekonomická situace a snaha o legalizaci pobytu v České republice za účelem výdělků dostatečného k uhrazení dluhů. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2011, č. j. 2 Azs 50/2010 - 49, však institut mezinárodní ochrany nelze chápat jako jeden z prostředků k legalizaci pobytu cizince na území České republiky a nelze jej tedy využít jako náhradní řešení v případech, kdy cizinec nesplňuje podmínky pro získání některého z pobytových oprávnění definovaných zákonem o pobytu cizinců.
17. Za správné, zákonné, zjištěným skutečnostem odpovídající a náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle ustanovení § 13 a § 14 zákona o azylu.
18. K udělení azylu dle ustanovení § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle ustanovení § 12 nebo 14 citovaného zákona. Navíc ve vztahu k neudělení azylu dle ustanovení § 13 zákona o azylu žalobce ničeho nenamítal.
19. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl z humanitárních důvodů.*
20. K otázce posuzování humanitárního azylu krajský soud odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je

otázkou správního uvážení, které soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 – 38, či ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48). Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je přitom limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55). Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48). V již zmiňovaném rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55, Nejvyšší správní soud uvedl: *„Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“* Z uvedených rozhodnutí též vyplývá, že správní orgán může reagovat i na okolnosti, jež zákon o azylu výslovně neupravuje, tedy na případy osob, které přicházejí z katastrofou závažně postižených oblastí, nebo osobám těžce nemocným (srov. též usnesení NSS ze dne 29. 4. 2021, čj. 2 Azs 1/2021-45).

21. Pokud tedy žalovaný odůvodnil, že po posouzení rodinné, sociální, ekonomické situace, zdravotního stavu a věku žalobce neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, soud považuje učiněný závěr za správný a odpovídající zjištěným skutečnostem. Žalobce je tedy dospělou, plně právně způsobilou, praceschopnou osobou. Žalobce přitom uvedl, že jeho zdravotní stav je dobrý, neužívá pravidelně žádné léky. Žalobce pak žádné mimořádné okolnosti, které by dosahovaly míry zvláštního zřetele hodné ve smyslu shora citované judikatury Nejvyššího správního soudu ani netvrdil a soud je sám neshledává.
22. Následně soud přezkoumal postup správního orgánu i ohledně naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany, jak mu to ukládá ustanovení § 28 ve spojení s § 14a a § 14b zákona o azylu.
23. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu *se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*

24. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.
25. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území ČR těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. Žalobce neuvedl a žalovaný ani soud nenalezl žádné skutečnosti, na základě, kterých by žalobci mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma formou uložení nebo vykonání trestu smrti. K otázce nestátních původců (zde věřitelů) hrozící vážné újmy ve vztahu k poskytnutí doplňkové ochrany se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně vyjádřil. Lze odkázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2013, č. j. 5 Azs 11/2012 – 23, dostupné na www.nssoud.cz, v němž Nejvyšší správní soud uvedl, že „pro udělení doplňkové ochrany je třeba splnit kumulativně veškeré zákonem stanovené podmínky. Žadatel (1) se musí nacházet mimo zemi svého původu, (2) musí mít důvodné obavy, že mu hrozí skutečné nebezpečí (reálná hrozba) (3) vážné újmy, (4) nemůže nebo není ochoten využít ochrany v zemi původu a (5) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule podle § 15a zákona o azylu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 – 62, www.nssoud.cz). Původci, z jejichž strany osobě žádající o mezinárodní ochranu hrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu, mohou být obdobně jako u pronásledování také nestátní subjekty z okruhu soukromých osob (viz § 2 odst. 9 zákona o azylu, v relevantním znění - srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 - 57, www.nssoud.cz, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, publikovaný pod č. 1749/2009 Sb. NSS). Hrozba vážné újmy tedy může být důvodem pro udělení doplňkové ochrany i v případech, kdy jejím původcem je soukromá osoba, pokud lze podle § 2 odst. 9 zákona o azylu, „prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu“. Z judikatury Nejvyššího správního soudu týkající se otázky původců vážné újmy (resp. pronásledování) a k otázce dostupnosti ochrany v zemi původu vyplývá, že, jde-li o původce hrozící vážné újmy nebo pronásledování z okruhu soukromých osob, musí se postižená osoba v zásadě vždy obrátit nejprve s žádostí o pomoc na vnitrostátní orgány v zemi původu, pokud není zjevné, že tyto orgány nejsou schopny či ochotny účinnou ochranu poskytnout. Mezinárodní ochranu je nutno žadateli při splnění dalších zákonných podmínek udělit, pokud stát (strana nebo organizace, která ovládá stát) není schopen nebo ochoten poskytnout ochranu před vážnou újmu nebo pronásledováním ze strany soukromých osob, tzn. neučiní přiměřené kroky k zabránění vážné újmy nebo pronásledování (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 - 57, www.nssoud.cz, usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2009, č. j. 5 Azs 44/2009 - 73, www.nssoud.cz).“ Dle názoru soudu z žalovaným provedeného dokazování neplyne, že by se nemohl obrátit se žádostí o pomoc na orgány v zemi původu a ty by mu nebyly schopny nebo ochotny poskytnou ochranu před vážnou

újmou. Takové důkazy nebyly předloženy ani v rámci soudního jednání. Soud zde odkazuje i na své odůvodnění ve vztahu k § 12 zákona o azylu a jednání věřitelů. Z výpovědi žalobce navíc ani neplyne, že by takovému jednání mohl být v zemi původu vystaven. Žalobce neměl před svým odjezdem žádné potíže se státními orgány v zemi původu. Z Informace MZV ČR, č.j. 101795-6/2024-MZV/LPTP ze dne 30. 1. 2024 přitom plyne, že *ve většině případů nejsou navrácející se neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu diskriminováni nebo znevýhodňováni. Zástupci nevládní organizace Adilet upozorňují, že v případě návratů osob, které byly politickými odpůrci režimu, hrozí dohled bezpečnostních složek. Dále bývají postaveni před soud, který je podjatý. Politickým odpůrcům není zaručen spravedlivý proces.* Žalobce však ani netvrdil, že by byl politický odpůrce režimu a z tohoto důvodu mu hrozilo taková diskriminace. Žalobci v případě návratu do vlasti ani nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, neboť v Kyrgyzstánu neprobíhá ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možné ve vztahu k žalobci pokládat za vážnou újmu dle ustanovení § 14a odst. 2 zákona o azylu. Jak plyne z Informace OAMP (Kyrgyzstán – Bezpečností a politická situace v zemi) ze března 2024, tak pokud jde o spor mezi Kyrgyzstánem a Tádžikistánem, tak v lednu 2023 podepsaly obě země dohodu o vytýčení společné hranice, přičemž obě strany se již dohodly na vytýčení okolo 90 % hranic. V minulosti byly společné hranice zdrojem sporů a lokálních incidentů.

26. Podle ustanovení § 14b odst. 1 zákona o azylu se rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Žalobce nesplňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny ve smyslu výše citovaného ustanovení, neboť netvrdil ani nebylo prokázáno, že by některému jeho rodinnému příslušníkovi byla udělena doplňková ochrana tak, jak je uvedeno v § 14b odst. 1 zákona o azylu.
27. Žalobce až před zahájením soudního jednání sdělil, že ruskému jazyku tolik nerozumí. Soud k tomu uvádí, že žádost i opakovaný pohovor v rámci azylového řízení byl proveden v ruském jazyce, přičemž žalobce nevznesl, a to ani v žalobě výhrady proti provedení tlumočení. Soud žalobci sdělil, že tlumočení u soudního jednání bude prováděno pomalu s tím, že žalobce má možnost vznést proti tlumočení výhrady. Žalobce byl navíc při jednání zastoupen právním zástupce. Podle názoru soudu z obsahu proběhlého jednání není zřejmé, že by žalobce tlumočníci nerozuměl, případně ona jemu.
28. Nakonec soud uvádí, že za nedůvodnou považuje i žalobní námitku vztahující se k nedostatečnosti a neaktuálnosti zpráv o zemi původu.
29. Podkladem pro vydání rozhodnutí žalovaného mají být dle ustanovení § 23c písm. c) zákona o azylu přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany občanem. Tyto informace o zemi původu musejí být v maximální možné míře 1) relevantní, 2) důvěryhodné a vyvážené, 3) aktuální a ověřené z různých zdrojů a 4) transparentní a dohledatelné (viz rozsudek Nejvyššího správního

soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 – 81, č. 1825/2009 Sb. NSS). Za náležité zjištění informací o zemi původu je odpovědný žalovaný (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005 – 58, a ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017 – 36). Zprávy, které si správní orgán opatří, tedy musí být mj. adresné (relevantní) a aktuální. Zastaralost zpráv přitom „nelze posuzovat pouze na základě faktu, že od vypracování, resp. vydání takové informace uplynul určitý čas; zastaralá je taková zpráva, která obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím již nejsou aktuální, neboť situace, již zpráva popisuje, je již zcela jiná. Pokud se podstatně změní situace, může být zastaralá i zpráva stará pouhý týden a pokud je situace stabilní, může být použitelná i zpráva stará několik let.“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2020, č. j. 6 Azs 109/2019 – 74). Bylo proto třeba posoudit, zda si žalovaný opatřil dostatečné a aktuální informace o zemi původu, což zároveň představuje nezbytnou podmínku pro řádné zjištění skutkového stavu.

30. Krajský soud dospěl k závěru, že ačkoli zprávy o situaci ve Kyrgyzstánu nebyly všechny zcela aktuální, skutkový stav byl ve správním řízení zjištěn dostatečně. V Kyrgyzstánu ani nedošlo k podstatné změně situace. Krajský soud je tedy toho názoru, že žalovaný si opatřil dostatečné zprávy o Kyrgyzstánu v kontextu s azylovým příběhem žalobce. Žalovaný není povinen ke každé jednotlivé informaci, kterou žadatel uvede, obstarávat vyčerpávající množství materiálů. Je povinen opatřit takové zprávy o zemi původu, které budou adresné ve vztahu k informacím poskytnutým žadatelem o mezinárodní ochranu a v přiměřené míře aktuální. Azylový příběh žalobce je přitom takový, že z něj žádným způsobem nevyplyvá minulé pronásledování žalobce, ani riziko pronásledování v případě návratu do vlasti, ani riziko vážné újmy. Žalovaný proto opatřil takové informace, z nichž bylo možné zjistit celkovou bezpečnostní a politickou situaci v zemi.

VII. Závěr a náklady řízení

31. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud neshledal žádné vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci, žalovaný rovněž odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany, pochybení soud neshledal ani v případě opatření podkladů pro vydání rozhodnutí a jejich hodnocení. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
32. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročež nemá právo na náhradu nákladů řízení.
33. Žalobci byl usnesením zdejšího soudu ze dne 7. 2. 2025, č. j. 32 A 28/2024-51 ustanoven zástupcem Mgr. Josef Kameník, advokát se sídlem Palackého 1299/25, Jihlava. V takovém případě platí hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování stát (§ 35

odst. 10 s. ř. s.). Podle ustanovení § 9 odst. 5 advokátního tarifu (vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb) platí, že ve věcech žalob, kasačních stížností a dalších právních věcí projednávaných podle soudního řádu správního je tarifní hodnotou 88 000 Kč. Ve smyslu ustanovení § 7 bod 5 této vyhlášky činí sazba za jeden úkon právní služby 4 620 Kč. Krajský soud vycházel z toho, že zástupce žalobce učinil ve věci prokazatelně tři úkony právní služby, a to příprava a převzetí zastoupení (§ 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu), podání repliky (§ 11 odst. 1 písm. d) a účast na ústním jednání soudu (§ 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu). Ke každému úkonu právní služby náleží náhrada hotových výdajů ve výši 450 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Soud dále přiznal právnímu zástupci žalobce podle § 14 advokátního tarifu náhradu za promeškaný čas při cestě na jednání k soudu ze sídla jeho advokátní kanceláře a zpět ve výši 900 Kč (2 krát 1 hod, 7 min, tj. 6 započatých půlhodin). Dále mu soud přiznal náhradu cestovních výdajů v celkové výši 1353 Kč (náhrada za opotřebení motorového vozidla a náhradu nákladů pohonných hmot) na jednání soudu dne, tj. cesta osobním automobilem ze sídla advokátní kanceláře z Jihlavy do sídla soudu v Brně a zpět ve výši 1 353 Kč. Celkem tedy náleží na odměně za právní zastupování žalobce částka 17 463 Kč. Žalobce není plátcem DPH, a tudíž mu nepřisluší. Odměna za právní zastupování bude zástupci žalobce zaplacená z účtu krajského soudu za podmínek uvedených ve výroku IV. tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

Brno 8. ledna 2026

JUDr. Petr Polách v. r.
samosoudce